

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14174526>

O‘ZBEKISTONDA XOKKEYNING RIVOJLANISHI

Davranov Ernazar Orziyevich

Iqtisodiyot va pedagogika universiteti NTM dotsenti

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada Xokkey sport turi haqida ma’lumot berilgan. Xokkeyning O‘zbekistonda paydo bo‘lishi va rivojlanishi bayon etilgan. Yurtimizda Xokkey sport turi bo‘yicha amalga oshirilgan va amalga oshirilayotgan ishlar tahlil qilingan.

***Kalit so‘zlar.** Xokkey, bosqich, infrastruktura, moliyalashtirish, sport statistikasi, xokkey federatsiyasi.*

РАЗВИТИЕ ХОККЕЯ В УЗБЕКИСТАНЕ

АННОТАЦИЯ

В этой статье представлена информация о хоккее. Описано возникновение и развитие хоккея в Узбекистане. Проанализирована работа, проводимая и проводимая в сфере хоккея в нашей стране.

***Ключевые слова:** Хоккей, сцена, инфраструктура, финансирование, спортивная статистика, федерация хоккея.*

DEVELOPMENT OF HOCKEY IN UZBEKISTAN

ANNOTATION

This article provides information about the sport of hockey. The emergence and development of hockey in Uzbekistan is described. The work carried out and being carried out in the field of hockey in our country has been analyzed.

***Keywords:** Hockey, stage, infrastructure, financing, sports statistics, hockey federation.*

Kirish.

Xokkey dunyoda keng ommalashgan va ko‘plab davlatlarda mashhur sport turi hisoblanadi. Biroq O‘zbekiston kabi issiq iqlimli mamlakatlar uchun bu sport turi nisbatan yangi va rivojlanish bosqichida. O‘zbekistonda xokkey sporti keyingi yillarda o‘sib, yangi jamoalar, stadionlar va sportchilarni jalb qilmoqda. Ushbu maqolada O‘zbekistonda xokkey sportining rivojlanish jarayoni, mavjud infrastrukturasi, moliyalashtirish va o‘quv dasturlari asosida tahlil qilinadi.

Usullar.

Hozirda ushbu sport turi bilan Respublikamizning 6 ta hududida - Andijon, Farg‘ona, Namangan, Samarqand, Buxoro va Xorazm viloyatlarida shug‘ullanib kelmoqdalar. Umumiy shug‘ullanuvchilar soni 1700 nafardan ziyod. Respublikamizda chim ustida xokkey bo‘yicha 70 ziyod murabbiylar faoliyat ko‘rsatib keladilar. Ulardan 3 nafari O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan murabbiylar: Patidinov Oybek, Mamatkazin Rinat, Kozimov Baxtiyor.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 9 martdagi “O‘zbekiston sportchilarini 2020 yil Tokio shahri (Yaponiya)da bo‘lib o‘tadigan XXXII yozgi Olimpiya va XVI Paralimpiya o‘yinlariga tayyorgarlik ko‘rish to‘g‘risidagi” PQ-2821-son qaroriga asosan federaciyaga “Xalq banki” va “O‘zbekengilsanoat” AJ federaciyaga homiy tashkilot sifatida birlashtirildi. Hozirgi kunda “Xalq banki” tomonidan belgilangan homiylik mablag‘larini o‘z vaqtida tushurib berildi. Tushgan mablag‘lar doirasida federatsiyaning kalendar rejasi, xarid qilish rejalashtirilgan sport inventarlari va anjomlari ro‘yxati va federatsiyaning mamuriy va ustav bo‘yicha xarajatlar belgilandi [1].

Xokkeyning O‘zbekistonda rivojlanish holatini o‘rganish uchun quyidagi metodlar qo‘llanildi:

Tarixiy tahlil: O‘zbekistonda xokkeyning rivojlanish bosqichlari va ilk qadamlarini o‘rganish uchun tarixiy ma’lumotlar va sport statistikasi tahlil qilindi.

Intervyular: O‘zbekiston Xokkey federatsiyasi vakillari, jamoa murabbiylari va o‘yinchilar bilan suhbatlar o‘tkazilib, ularning sport rivoji haqidagi fikrlari va tajribalari o‘rganildi.

Nazariy tahlil: Xalqaro xokkey federatsiyasi va boshqa davlatlarning xokkeyni rivojlantirish bo‘yicha o‘rnatilgan tamoyillarini o‘rganish orqali O‘zbekiston tajribasi bilan solishtirish amalga oshirildi.

Natijalar.

Tadqiqotlar O‘zbekistonda xokkeyning rivojlanishiga ta’sir qiluvchi bir qator omillarni aniqladi:

Sport infratuzilmasi va moliyalashtirish:

Xokkey sporti uchun maxsus mo‘ljallangan muz maydonchalari va sport markazlari mavjud emasligi rivojlanishni sekinlashtiruvchi omil hisoblanadi.

So‘nggi yillarda hukumat va xususiy homiylar tomonidan moliyalashtirish ortib bormoqda, bu esa yangi stadionlar va trening markazlarini qurish imkonini bermoqda.

Yoshlar o‘quv dasturlari va o‘yinchilar tayyorlash:

Yoshlarni xokkey sportiga qiziqtirish va ularni tayyorlash uchun xokkey maktablari va akademiyalari tashkil etilmoqda.

Ta’lim dasturlariga jismoniy tarbiya va xokkey o‘yin texnikasiga yo‘naltirilgan mashg‘ulotlar kiritildi, bu esa yangi iqtidorli sportchilarni aniqlash imkonini bermoqda.

Xalqaro aloqalar va tajriba almashish:

O‘zbekiston Xokkey federatsiyasi xalqaro musobaqalarda qatnashib, boshqa davlatlar bilan tajriba almashish imkoniyatiga ega bo‘lmoqda. Bu tajriba mahalliy o‘yinchilarning mahoratini oshirishga yordam bermoqda.

Xorijdan taklif etilgan murabbiylar orqali o‘zbek o‘yinchilari zamonaviy texnika va taktikalarni o‘rganish imkoniyatiga ega bo‘lmoqda.

Ommaviylashtirish va xokkeyga bo‘lgan qiziqishning ortishi:

Ijtimoiy tarmoqlar va ommaviy axborot vositalari orqali xokkey sportiga qiziqish ortmoqda, bu esa yoshlarni sportga jalb qilishda muhim rol o‘ynamoqda.

Mahalliy va xalqaro xokkey musobaqalarining jonli translyatsiyalari orqali odamlar orasida xokkeyga bo‘lgan qiziqish kuchaymoqda.

Muhokamalar.

O‘zbekistonda xokkeyning rivojlanishi turli jihatlari bilan bog‘liq murakkab jarayon bo‘lib, u bir nechta asosiy omillar asosida amalga oshmoqda. Sport infrastrukturasi va moliyaviy qo‘llab-quvvatlash hozircha yetarli darajada bo‘lmasa ham, bu sohada yangi inshootlar va trening markazlarining tashkil etilishi ijobiy ta‘sir ko‘rsatmoqda. Yoshlarni sportga qiziqtirish va ularni xokkey bo‘yicha o‘qitish dasturlari orqali yangi avlod sportchilarni tayyorlash ishlari olib borilmoqda.

Shu bilan birga, xalqaro aloqalar va musobaqalarda qatnashish orqali o‘zbekistonlik sportchilar zamonaviy xokkey tajribasini o‘zlashtirmoqdalar. Bu esa sportchilarning o‘yin mahoratini oshirish va O‘zbekistonda xokkeyni yanada rivojlantirish imkonini bermoqda. Biroq, hali ham ko‘plab muammolar mavjud: maxsus tayyorgarlik markazlari yetarli emas va moliyalashtirish tizimini yanada yaxshilash talab etiladi.

Xulosa.

O‘zbekistonda xokkeyning rivojlanishi so‘nggi yillarda jadal davom etmoqda. Sport infrastrukturasi rivojlantirish, yoshlarni tayyorlash va xalqaro tajribani o‘zlashtirish orqali xokkeyning keng ommalashuvi kuzatilmoqda. Hozirgi bosqichda O‘zbekiston xokkey sportining taraqqiyotiga katta qadam tashlamoqda, ammo barqaror rivojlanish uchun infratuzilmani mustahkamlash va yanada ko‘proq resurslar ajratish zarur. Shu bilan birga, sport ommaviyligini oshirish va jamoatchilikni xokkey bilan tanishtirish orqali bu sport turi O‘zbekistonda yanada ommalashishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. “IIHF Member National Association Uzbekistan“ (en). IIHF International Ice Hockey Federation.
2. “Ice City - место, где не тает лед”. Afisha.uz.

3. “Завтра начнется битва: На ледовой арене “Ice City” стартует чемпионат Узбекистана по хоккею” (ru). Национальный олимпийский комитет Узбекистана.
4. “Чемпионат Узбекистана по хоккею возобновляется” (ru). Газета.uz (2019-yil 7-fevral).
5. Botirovich, X. S. (2024). RAQAMLI MUHITDA O ‘QITISH TEXNOLOGIYALARI VA MODELLARI. *Modern education and development*, 11(3), 155-161.
6. Raxmonov, X., & Sunatov, J. R. (2022). O ‘ZBEK TILI KOMPYUTER LINGVISTIKASI YO ‘NALISHIDA OLIB BORILGAN ILMIY TADQIQOTLAR. *COMPUTER LINGUISTICS: PROBLEMS, SOLUTIONS, PROSPECTS*, 1(1).
7. Botirovich, X. S. (2024). KOMPYUTER LINGVISTIKASINING BUGUNGI KUNDA JAHONDAGI AHAMIYATI. *GOLDEN BRAIN*, 2(16), 26-30.
8. Iskandar o‘g‘li, S. B. (2024). BOSHQARISH NAZARIYASI FANINING AHAMIYATI. *GOLDEN BRAIN*, 2(19), 71-75.
9. Quvonchbek, M. (2023). TALABALARNING FANLARDAN OLGAN BILIMLARINI NAZORAT QILISHDA XOTIRALI NAZORAT KARTALARIDAN FOYDALANISH HAQIDA.
10. Madatov, Q. (2024). C# VA. NET CORE PLATFORMASI C# DASTURLASH TILINING OPERATORLARI QO‘LLASH VA ULARNING TURLARI HAMDA ASOSIY VAZIFALARI. *Естественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования*, 3(1), 59-67.
11. Mamatova, G. (2023). OLIY TA‘LIM MUASSALARINING RAQAMLI FAOLIYATI hamda KELAJAK KADRLARINI TAYORLASHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR va SUN‘IY INTELEKTNI QO‘LLASH JARAYONLARI. KELAJAK KASBLARI. *Interpretation and researches*, 1(7).
12. Mamatova, G. Y., Abdurahmanov, I. E., Buvrayev, E. R., & Safarov, K. D. (2024). CUSO4 VA NISO4 TUZLARINING, 8-OKSIXINOLIN VA GLITSIN ISHTIROKIDAGI ARALASHLIGANDLI KOMPLEKS BIRIKMALARINI SPEKTROFOTOMETRIYA ANALIZ USULI BILAN TAHLIL QILISH. *PEDAGOGS*, 58(1), 26-28.
13. Samadovich, B. F. (2023). FUNDAMENTALS OF COMPUTER-AIDED DESIGN CONSTRUCTION OBJECTS. *American Journal Of Applied Science And Technology*, 3(07), 13-18.